

Austrijai gresia Revoliucija

Kapitalistų suokaltis nepavyko

Vokiečiai užpuolė Calais

AUSTRIJAI GREŠIA REVOLIUCIJA.

Dudapešte ir apie dvidešimt kitų miestų paskelbta karės stovis; žmonės reikalauja taikos.

ROMA, bal. 23. — Žinios iš Italijos sostinės skelbia, kad revoliucija Vengrijoje neišvengiama. Daugelyje Vengrijos miestų ištiko susirėmimų su policija ir kariuomene. Valdžia jau paskelbė karės stovį Vengrijos sostinėje Budapešte. Tas pat buk padaryta ir apie dvidešimt kitų tos šalies miestų. Žmonės reikalauja, kad valdžia būtų atidėjusi pradėtą taikos derybas. Socialistų ir kitų tautos šalininkų skaičius auga. Tos pačios žinios, beje, sako, buk Austrijos valdžia pasiuntusi Vatikanui savo taikos sąlygas, kurios turės būti buti interkto Italijos valdžiai.

Armijų veikimas visuose Austrijos frontuose esą sustabdytas. Spėjama, kad dalį kariuomenės valdžia bandysianti pasiųsti į sukilimų apimtas vietas.

Romos pranešimą patvirtina dar ir kitas pranešimas, atėjęs iš Berlio. Ten sakoma, jogei šiomis dienomis buvo susaukta bendra Vokietijos ir Austrijos socialistų partijų konferencija. Konferencijoje dalyvavo Vokietijos soc-dem. pildomaisai kom. ir Austrijos soc-dem. įgaliotiniai. Konferencija priėmė rezoliuciją, kur griežtai reikalaujama panaikinti visokią politinę nelygybę ir "biurokratinę valdžią, pakeičiant ją žmonių išrinktais atstovais." Kas del Vokietijos rezoliucija sako: "Mes juo karščiausia remiame tą neatmainomą Vokietijos žmonių troškimą — įgyti po dabartinės karės laisvą ir lanmingą Vokietiją."

Kol kas smulkesnių žinių apie dalykų stovį Austrijoje stoka, visos ateinančios šios žinios stropiai cenzuruojama. Nieko tačiau nebus stebėtina, jeigu visa tai pasirodys esant teisingu.

KAPITALISTŲ SUMOKSLSA ATIDENGTA.

Papirkų ir kreivos prisiekos keliu ryžosi nužudyti San Francisco darbininkų vadus.

SAN FRANCISCO. — Didysis kapitalistų sumokslas nužudyti žinomuosius San Francisco darbininkų vadus — Mooney, Billings'ą, Nolaną ir kitus — neva už surengimą eksplozijos laike preparedness parodos San Francisco'je pereinamais metais išėjo aikštėn. Štai kokių indomių žinių praneša telegrafas iš San Francisco. — Svarbiausias liudininkas prieš Thomą Mooney, turtinąs gyvulių augintojas Oregon valstijoje, F. C. Oxman, sušauktas kreivai prisiekos apkaltinimui F. Mooney'o. Negana to, jis bandė papirkti dar ir kitą asmenį, kad ir šis tą pat padarytų, — tulą F. E. Riegall iš Illinois valstijos.

Kapitalistai norėjo prazuodyti darbininkus vadus. Tam jie turėjo gauti liudininkų, kurie paliudytų, jogei kaltinamieji ištisų papildę jiems primetamą blogdarybę — eksploziją, kur žuvo keli nekalti asmenys. Vadinas, reikėjo darodoti, kad ve tą ir tą dieną (eksplozija įvyko liepos 22 d. 1916 m.) ir valandą matyta Mooney, Billings, Weinberg ir kiti netoli to atsitikimo vietos. Ir jie pasiryžę gauti jų. Minėtasai F. C. Oxman parašė sekamo turinio laišką F. E. Riegall'ui:

Brangus Edvardse — Senai aš neturiu žinių apie tave. Turiu del tavęs progą atvykti į San Francisco — kaip liudininkui. Labai svarbus dalykas. Tu turėsi atsakyti tikrai į tris ar keturis klausimus, ir aš supažinsiu tave su jais. Tu gausi bilietą "kelionei, ir visa ką gali gauti liudininkas. Gali but \$100 grynais; jeigu tu sutiksi, atsakyk man greitai adresuojant į šį viešbutį, aš sutvarkysiu visa. Viskas gerai, bet aš noriu liudininko. Duok man žinią, jei gali atvykti. Sausio 3 dieną nustatyta byla." Laikyk šitą paslaptį.

Tavo ištikimas F. C. Oxman."

Laiškas datuota gruodžio 14 d. 1916 m. Ir kviečiamasai nuvyko. Nuvyko, tik nesudėję kreivos prisiekos naudai apskričio prokuroro, kuris kaltino Thomą Mooney. Jis sugrįžo atgal į Grayville, Ill., ir paskui išdavė Oxmaną, apskričio prokurorą Fickertą ir kitus.

Oxmanas jau suareštuotas. Gali but tokio pat likimo susilauks apskričio prokuroras ir kiti. Iš laiško ir telegramų, kuriomis susirašinėjo Riegall su Oxmanu ir kitais, pagalios iš paties Riegallo papasakojimų pasirodo, jogei toje velniškoje kompanijoje dalyvavo Oxman, Fickert, Cunha, Bunner ir Riegall. Jie davę jam reikiamų nurodymų, kaip liudyti, vaišinę jį puošniausiam San Francisco rezorte — Olympic ir tt. Vis delto, Riegall turėjo truputį sąžinės ir nesidavė galutnai pavesti save.

Dabar eina tyrinėjimas. Reikia laukti, kad greitai laiku nutęstieji darbininkų vadai bus paliuosuoti, o jų vieton rasi atsises tikrieji kaltininkai, norėjusieji prazuodyti juos.

San Francisco gyventojai nepaprastai sujudinti tuo velnišku sumokslu. Laikraščiai talpina ilgų straipsnių sąryšyje su iškeltąja klaida.

Išdavusis Oxmaną ir visą velnišką kompaniją Riegall yra viešbučio savininkas Grayville miestelyje. Turi 37 metus amžiaus.

VOKIEČIAI UŽPUOLĖ DUNKIRK IR CALAIS.

Padaryta nemaža nuostolių; talkininkai bijosi vokiečių užpuolimo.

PARYŽIUS, bal. 23. — Pereitą naktį vokiečių kariški laivai ir orlaiviai atakavo du pajuriniu šiaurinės Francijos miestu — Dunkirk ir Calais. Į pastarąjį vokiečiai paleido apie 100 šuvių nuo savo kariškių laivų. Tuo pačiu laiku jų orlaivių eskadra užpuolė Dunkirką. Pirmoje vietoje užmušta "tulas skaitlius" žmonių ir padaryta šiaip nuostolių; antroje vietoje sužeista tik trys žmonės. Šiaip kitokių nuostolių nedaug.

Karės reikalų žinovai spėja, kad tai turi but naujas vokiečių pasikėsinimas — paimti Dunkirk ir Calais. Calais vokiečiai jau senai siekiasi. Paėmimas to miesto užduotų be galo skaudų smugį Anglijai.

GRAIKIJA GRASINA KARE TALKININKAMS.

WASHINGTONAS, bal. 23. — Iš Washingtono pranešama, kad Graikijos karalius Konstantinas grasinąs kare talkininkų valdžioms. Jisai buk reikalaujais iš jų sekamų dviejų dalykų: kad francųzų armija nebandytų įsiveržti Graikijon ir kad talkininkų valdžios duotų jam užtikrinimą, jogei jis nebūs pašalintas nuo Graikijos sosto ir tt.

Priešingas talkininkų elgimasis reikš karę su Graikija.

VOKIETIJAI NERAMU.

Magdeburge paskelbta karės stovis; amunicijos darbininkų streikai nesiliauja.

ROMA, bal. 23. — Žinia iš Romos skelbia, kad dalykų stovis Vokietijoje labai opus. Magdeburge po to, kai sustreikavusieji amunicijos darbininkai bandė padegti miesto rotužę, valdžia paskelbė karės stovį. Nepaisant to darbininkai nesugrįžo darban. Tas pats dedasi Berline ir tuluose kituose miestuose. Darbininkai, nežiurint valdžios grasinimų, laukraščių perserėjimui, nutarė testti streiką.

Kas pastebėtina, žinios skelbia, jogei streikininkai pirmoje vietoje stato valdžiai reikalavimą — paliuosuoti visus politikos prasižengėlius, jų tarpe ir d. Karl Liebknechtą.

Vyriausias vokiečių armijų vadas, feldmaršalas Hindenburg, perserėsti streikininkus, sakydamas, kad dabar, kuomet priešas užgule vokiečių armijas vakariniam fronte, šitoks darbininkų žingsnis gali but skaitomas kaip tėvynės išdavimas. Vadinas, skaudžiai baudžiamas.

Pranešimai, beje, sako, jogei dabartiniai talkininkų laimėjimai vakariniam fronte labai nupuldė Vokietijos gyventojų upą. Nieks jau nebesitiki, kad Vokietijai pavyktų išlošti karę.

MUSIAI FRANCIJOJ NESILIAUJA.

Talkininkai dalinai sulaikomi; vis delto jie turi laimėjimų.

LONDONAS, bal. 23. — Šiandie sukanke lygiai dvi savaitai nuo didžiojo talkininkų užpuolimo ant vokiečių vakariniam fronte. Jisai prasidėjo balandžio 9 d. Ir vis dar tebesitęsia tuo pačiu atkaklumu kaip kad pradėta. Atėjusieji pereitą naktį Londono ir Paryžiaus pranešimai vis dar skelbia laimėjimų, įgytų Haigs ir Nevelles ginklų. Anglai pasivarė į priekį Lens apielinkėse, francuzai — St. Quentin-Rheims fronte. Ir vienoje ir kitoje vietoje pergalėtojams teko nemaža priešų karių ir šiaip karės pabukų. Kitose vietose eina atkakliausia artilerijos kovą, kurios pasekmę šioje valandoje dar nežinoma.

Vis delto, talkininkai jau nebedaro tokio progreso, kaip pradėjoje. Tatai liudija ir vokiečių pranešimai. Taip, Aisne-Champagne ir kitur jie skelbia didelių nuostolių talkininkams. Vadinas, Hindenburgo pulkai sulaiko išbėgėjusius savo priešininkus.

PINIŲ, AMUNICIJOS IR GELEŽINKELIŲ.

Tuomet karė bus laimėta — sako prof. Miliukovas.

PETROGRADAS, bal. 23. — Pasikalbėjime su vienu žinių agentūros įgaliotiniu dabartinis Rusijos užrubežinių reikalų ministeris, prof. Miliukovas, šiaip atsiliepė apie tolimesnį karės tęsimą. Pinių, amunicijos ir geresnių geležinkelių reikia dabar Rusijai — ir karė bus laimėta. Jeigu visa tai Suvienytosios Valstijos suteiktų, jos daug prisidėtų prie sumušimo priešo rytinime karės fronte. Žmonių Rusija turi pakankamai. Rusijai iki šiol nesisekė tik ačių netiksimiems susinešimo budams. Jeigu Suvienytosios Valstijos ateitų jai į pagelbą padedant pašalinti tą sunkumą, tatai duotų Rusijai progos tinkamai išnaudoti visus savo išteklis ir atsiekti pageidaujamą pergalę.

Laikinoji valdžia jau daranti sutartį su šia šalimi reikale naujos karės paskolos.

Beje, Miliukovas dar syki užreiškė, jogei ir kariuomenė ir darbininkai einą su laikinąja valdžia, vadinas, remia ją.

PAVOGĖ 500 SVARŲ DINAMITO.

Sako, tai vokiečių šnipų darbas.

CHICAGO, bal. 23. — Susėka, kad vokiečių valdžios agentai ar šiaip paprastai suokabininkai pavogė iš tulų Chicagos firmų apie penkis tukstančius svarų dinamito. — Slaptieji valdžios agentai įjieško menamųjų suokabininkų.

ROCKFORDO SOCIALISTŲ LAIMEJIMAS.

Išrinko penkis savo atstovus miesto tarybon.

ROCKFORD, Ill. — Pereitą pėnyčią mūsų draugai Rockforde uždavė skaudų smugį senosioms partijoms. Iš šešiolikos to miesto tarybos narių išrinkta penki socialistai. Socialistų kandidatą į miesto mayorus, d. Oscar H. Ogreną, sumušo nolanuskis samdytojų interesus gynėjas Rew tik 1,977 balsų didžiama.

Tatai liudija, kad mūsų draugai Rockforde padarė žymų progresą.

IR ISPANIJA BUSIANTI NEUTRALĖ.

MADRIDAS, balan. 23. — Naujasis Manuel Garcia Prieto kabinetas užreiškė, jogei Ispanija ir toliau busianti neutraltė, vadinas, nesimaišys į dabartinę Europos karę.

SUKILIMAS BRAZILIJOJ TĖSIASI.

Vokiečiai užsibarikadavę budinkuose; juos užpuldinėja vietiniai gyventojai, vadovaujami kariuomenės oficeriais; nuostoliai dideli.

BUENOS AIRES, bal. 23. — Sukilimas Brazilijoje tęsiasi. Sukilusieji vokiečiai nei nemano pasiduoti valdžios įsakymams. Užsibarikadavę didžiausiuose budinkuose jie stengiasi atmušti civilių gyventojų, daugelyje atsitikimų vadovaujamų Brazilijos armijos oficeriais, užpuolimus. Tatai jiems kol kas vyksta. Pranešimai skelbia, kad vokiečiai esą gerai aprupinti ir ginklais ir maistu. Darantieji antpuolius todėl panešą didelių nuostolių. Ypač smarkių susirėmimų esą Porto Alegre mieste.

Tokių susirėmimų išlinka visu pietinės Brazilijos pakraščiu — nuo Porto Alegre iki Argentinos pasienio.

Pranešimai, beje, sako, kad daugelis vokiečių apleidžia Braziliją: bėga Argentinos, Uruguay ir Paraguay teritorijosna.

PASKANDINO DU VOKIEČIŲ LAIVU.

178 jureiviai išgelbėta; sako, vokiečiai norėję paskandinti laivą, vežusį Lloyd George'ą iš Francijos.

LONDONAS, bal. 23. — Subatos naktį penki vokiečių kariški laivai — torpedų naikintojai — bandė užpulti Anglijos pakraščius Doverio siaurumoje. Juos patitiko du Anglijos patroliniai laivai. Po dešimt minučių kovos du Vokietijos laivai buvo paskandinti, kiti trys pabėgo.

Šitą užpuolimą anglai skaito vokiečių pasikėsiniu paskandinti laivą, kuris tą nakt turėjo vežti Anglijos premjerą Lloyd George'ą iš Francijos.

Dešimt oficerių ir 168 jureiviai nuo paskandintų laivų išgelbėta.

PASKANDINO NORVEGIJOS LAIVĄ.

Vežė pagelbos užimtosios Belgijos gyventojams.

AMSTERDAM, bal. 23. — Vokiečių submarina paskandino dar vieną Norvegijos laivą Kongsli, vežusį pagelbos-maisto badaujantiems užimtosios Belgijos gyventojams. Laivo igula, trjdsimts keturi žmonės, išsodinta Ymuidene. Vienas žuvo.

Kitos žinios tečiaus sako, kad laivas Kongsli paskandęs nuo minos. Laivas turėjo 5,026 tonų intalpos. Vėžė keliatą tukstančių tonų kviečių Belgijon.

ARGENTINOS VOKIETIJOS SANTYKIAI ASTREJA.

Reikalauja atlyginimo už paskandintą laivą.

BUENOS AIRES, bal. 23. — Argentinos valdžia pasiuntė Berlio valdžiai griežtą reikalavimą — atlyginti už paskandintą pirklybinį laivą Monte Protegido. Brazilijos valdžia savo notoje užreiškia, kad jeigu Vokietija neduosianti umaus ir patenkinančio atsakymo — ji paseksianti Brazilijos ir Suvienytųjų Valstijų pavyzdžiu, vadinas, pertrauksianti su ja diplomatinis ryšius ir apginkluosianti savo pirklybinius laivus.

"SUKAŠKITE DANTIS."

Dar truputį palaukite, kol ateis pergalė — sako Vokietijos laikraščiai.

AMSTERDAM, bal. 23.

Vokietijos žmonės dabar reikalauja dviejų svarbiausių dalykų — duonos ir taikos. Valdžia ir laikraščiai ramina juos. Štai ką sako Norddeutsche Allgemeine Zeitung: "Suvien. Valstijos permatė, jogei Anglija bus sumušta, ir jos įsimašė karėn, kad išgelbėjus savo pinigų, indėtus amunicijos pramonijon. Ar mes turime leisti joms krauties pelnų? Sukaškite dantis, greit tatai pasibaigs. Atsiminkite, visa padėta ant svarstyklių." "Sukaškite dantis." Ir laukite.

PERTRAUKĖ DIPLOMATINIUS RYŠIUS SU SUV. VALSTIJOMIS?

BASEL, bal. 22. — Žinia iš Konstantinopolio skelbia, kad ir Turkija nutarusi paremt savo talkininkę Vokietiją. Turkijos valdžia užreiškusi Suv. Valstijų ambasadoriui Konstantinopolyje, kad ji pasekanti savo talkininkę, Austrijos, pavyzdžiu, vadinas, pertraukianti su S. V. diplomatinis ryšius.

Washingtono šitoji žinia betgi dar nepatvirtinta.

REZIGNAVO PORTUGALIJOS MINISTERIŲ KBINETAS.

PARYŽIUS, bal. 23. — Žinia iš Londono skelbia, jogei vakar rezignavęs Portugalijos ministerių kabinetas. Oficialiai šitoji žinia dar nepatvirtinta.

WASHINGTONAS, bal. 23. — Holandijos valdžia pasiuntė Washingtonui oficialų užreiškimą, butent, kad dabartiniam Suv. Valstijų su Vokietija susirėmime ji liksianti neutraltė — taip kaip iki šiol kad buvo.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. INC.

Užsiskaitomųjų kainos:
Chicagoje — per išnešiojantį 12
centų savaitėje. Paštu siunčiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusė met-
ams \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.00
Kas mėnesį \$0.60
Europoje, metams \$7.00

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week,
12 cents. By mail one year, \$6.00;
six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcijos straipsniai

Amėniskai Redaktorius matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Kapitalistų suokalis nepavyko.

Thomas Mooney turės but palikuosius. Kapitalistų suokalis prieš darbininkų vadą išėjo aikštėn, pirma negu buvo pasiektas jo tikslas. Svarbiausias liudininkas, kurio prisiektu liudijimu rėmėsi teismas, išnešdamas mirties nuosprendį Th. Mooney'ui, tapo apkalintas už kreivą prisieką ir įmestas į kalėjimą. Toks pat likimas laukia ir apskriečio prokuroro, kuris vedė tardymą prieš Mooney, prieš prokuroro pagelbininką ir policiją.

Tokios žinios atėjo pasakutėnėmis dienomis iš San Francisco, Cal. Plačiau apie jas skaitytojas ras telegramų skyriuje.

Darbininkų spauda iš pat pradžių sakė, kad Thomas Mooney yra apkalintas ir nuteistas neteisingai. Visi progresyvesni žmonės pritarė tokiai nuomonei. Nes buvo per daug aišku, kad Mooney negalėjo būti tuo piktadariu, kuris metė bombą — pereitą vasarą — žinomoje "preparedness" parodoje San Francisco'je. Buvo aišku, kad kapitalistinės "teisdybės" įstaigos pasirijo pakart Mooney tikslai už tai, kad jisai buvo ištikimas darbininkų klesai ir pavojingas išnaudotojų būnui.

Dabar staiga atsidengė to velniško kapitalistų suokalis paslaptis. Jas išdavė F. E. Riegall iš Illinois valstijos. Jisai prisipažino, kad tulas turtingas galvijų savininkas iš Oregon, F. C. Oxman, mėgino papirkti jį, kad melagingai liudytų prieš Mooney. Tas Oxman — gi davė po prisieka tokį liudijimą teisme, kad Mooney buvo atrastas kalnu. Be Oxmano, su Riegall'u susinešinėjo ir apskriečio prokuroras Fickert.

Ačiū Riegall'o prisipažinimui, išsigelbės nuo baismės dar ketvirtas toje pačioje byloje nuteistų darbininkų vadovų. Jų laimė, kad tas žmogus turėjo krislį sąžinę; jeigu ne, tai kartuvės ir kalėjimas visam amžui būtų buvę jų likimu. Amerikoje, pasirodo, gyvastis ir laisvės žmogaus, kuris veikia darbininkų klesos labui, kybo, kaip ant plauko. O betgi ši šalis garbinama, kaip demokratijos ir laisvės viešpatybė! —

Dabar, kada tapo atidengtas tas jodošiškas kapitalistų ir jų agentų plenas nužudyt Mooney, lietuviams darbininkams bus naudinga atsiminti, ką apie Mooney'o bylą rašė tili lietuvių laikraščiai. Štai Chicago's "Draugas" kovo 29 d. š. m. pašventė jai redakcijos straipsnį, kur tarp ko kita sakoma:

Pernai San Francisco, Cal., vieną dieną įvyko miesto gatvėms piliečių parodavimas, pritaręs S. Valstijų vyriausybei ginkluoties prieš išlaukinius priešus. Parodavimo metu vienas suanarchistinės socialistas sviedė minion bombą. Šita plydama nužudė keliolika niekam nekaltų žmonių. Policija piktadarį visgi suėmė. Jis yra Thomas Mooney. Bylos metu paaiškėjo, kad Mooney prigulėjo prie suokalininkų gaujos. Tie suokalininkai buvę sumanę nužudyti ir patį Californijos gubernatorių. Teismas piktadarį Thomą Mooney pasmerkė miršio, sulyg šalies teisiu...

Paskui kitus socialistus ir musiškius sielojasi per "Naujienas." Sako:

"Kapitalistai bijosi, kad Mooney nesuorganizuotų geležinkelio darbininkų streiko, todėl eikvoja milijonus dolerių, kad tik jį nudaigotų."

Kas teisina bile kokį piktadarį, tas pats yra jam artimas ir jo sėbras. Kas teisina piktadarį Mooney, tas remia visokią betvarę ir anrachiją... (Pabraukimai musų. "N." Red.).

Taigi matote: tas kunigo, ir net buvusiojo dvasiškos akademijos profesoriaus ir teologijos daktaro redaguojamas "laikraštis" tiesiog tvirtina, kad Mooney yra piktadarys, kad jisai nužudė keletą nekaltų žmonių, kad jisai priklausė prie suokalininkų — žmogžudžių gaujos ir kad jisai užsipelne tos baismės, kurią jam paskyrė teismas. Tasai klerikalų šlamštas ir "Naujienas" padarė piktadarių sėbrą ir žmogžudžių gaujos užtarę, už tai, kad jos gynė neteisningai pasmerktąjį darbininkų vadą. O iš kur žinojo kun. Bučys, kad Mooney yra piktadarys? Ar jisai buvo ištikimas jo kalte, kad taip drąsiai teisinio budelius, kurie laikėsi užnert kilpą ant Mooney

kaklo? Kodel jisai ir visa ta "gauja", kuri dirba su juo kartu prie klerikalų organo, patikėjo policijos ir kapitalistų pranešimams, o ne tu dorų žmonių nuomonei, kurie sakė, kad Mooney yra nekaltas?

Todel, kad "Draugo" redakcijos štabas savo dvasia yra artimas gaujai, pasikėsi nusiai ant darbininkų vadovų gyvasčių.

Jeigu "Naujienos" yra Mooney'o ir jo draugų sėbras, tai "Draugas" yra Mooney'o budelis — Oxman'o, Fickert'o ir Co. sėbras.

Išidėmėkite tatau, lietuvių darbininkai. Ir kada tokie klerikalų šlamštai, kaip "Draugas", ir jų agentai kreipsis prie jūsų, tai pasiųskite juos pas tuos sutvėrimus, kurie stato kartuves nekaltiems žmonėms.

Skaitytojų Balsai.

Kur skaitytojų balsai

Žmogus, skaitantis vieną ar kelis lietuvių kalboje laikraščius mato, kad tarpe Amerikos lietuvių laikraštinių išsiskėjęs nemalonus apsirėškimas: diskreditavimas savo politiskų priešų kaipo asmenų ir niekinimas kitos pakraipos partijų.

Tas matosi ne tik korespondentų pranešimuose. Iš įvairių kolonijų, bet apžvalgoje ir editorialuose. Tuli korespondentai norėdami patalpinti žinutę į laikraštį, pirm negu rašytą ką nors iš darbininkų gyvenimo reikalau, rašo apie kokį nors asmenį, apie kurį jie žino iš paties, "lyderiu" ir siunčia į kitos pakraipos laikraščio redakciją. Jiems rodos, kad bendradarbiavimas laikraštyje turi būti ytin toks.

Nežiūrint to, kad "partijų vadovai" verbuoja sau pasekėjus iš Amerikos lietuvių visuomenės, kaipo darbininkų ir tautos narių tarpo, nežiūrint to, kad Amerikos lietuvių laikraščiai yra leidžiami del Amerikos lietuvių visuomenės, bet toji visuomenė toli gražu nemato apsirėškiant tos leidybės, kuri turėtų viešpatuoti minėtos tautos partijų solidarume. Da niko panašaus visiskai nėra.

Tokis apsirėškimas yra vien tormazas progresui. Jį prašalinti gali sveikai protaujanti neskaitytingos musų visuomenės elementai, vieton aimanavimu, kad musų laikraštijoje užviešpatavo asmeninių ginčų "pavietrė", nereikia pasitenkinti vien aimanavimu, bet reikia išreikšti savo nuomones kas link tų dalykų, kurie protaujantiems skaitytojams atrodo kitaip negu jie aiškinami.

Pasirodymo lietuvių visuomeniniam gyvenimui kiekvieno Am. liet. visuomenės nario reikalauja ir aplinkybės gyvenimo apieštų pasauliu ir badaujančių musų giminių Europoje. Ir šiam atvejuje Amerikos lietuviams reikia žinoti, ar Am. Liet. Centralinis Komitetas (New York'e) tinkamai rūpinasi šelpimu badaujančių. Jeigu taip, tad jis turi būti visais remiamas.

Beto yra daug klausimų, kurių aiškinimas "musų partijų vadovais" nepatinka Amerikos lietuvių visuomenei, o visuomenė tyli, daugelis jos narių pasipiktinę asmeniškos ginčais liet. laikrašt. nuosauka "veikt" prie kokių republikonų ar tam panašiai.

Tuos blogumus gali pataisyti laikraščių skaitytojai, tie neretiki apsirubežiuoti vien aimanavimais namie, bet savo balsą reikią duoti išgirst visuomenei per spaudą.

Atsisveikinimas.

Paliekanč Ameriką šiamečiu vardan savo ir "Žiburėlio" Draugijos savo paskutines padėkavones visiems tiems, kurie rėmė mano darbą Amerikoje, ir tuom padėjo "Žiburėliui" Draugijai šioje sunkioje valandoje gelbėti nuo karės, bado ir vargo besimokinančiąją Lietuvos jaunomėnė.

Su dideliu pasitenkinimu ir pagarba išstariu pirmiausia ačiū Lietuvos Šelpimo Fondui, už didelę pašalpą "Žiburėliui" ir už tą pritarimą ir rėmimą mano darbo, del kurių aš turėjau progos parinkti "Žiburėliui" aukų beveik visose lietuvių kolonijose Amerikoje per L. Š. F. prakalbą.

Taippat nuosirdžiai ačiū visiem "Žiburėlio" nariams, aukautojams ir visai Amerikos Lietuvių pirmieviškai visuomenei, kuri savo aukomis ir pasidarbavimu parodė, kad jai rūpi kiekvienas teisingas žmonių šelpimo ir pažangos darbas. Būnant man Amerikoje, su pagalba jos ir jos organizacijų "Žiburėliui" surinkta iš viso \$3,795.94.

Sirdingai atsisveikindama su pažangiais Amerikos lietuvių ir linkėdama jiems kuogeriausios kloties ir pasisekimo jų darbuose, norėčiau išreikšti viltį, kad jie, susipažinę arčiau per šį laiką su Lietuvos "Žiburėliu", nepamirš jį paremti ir ateityje.

Al. Bulotienė,

"Žiburėlio" Draugijos Mokslėviamis Šelpti Pirmininkė ir j. galutinė.

20 d. bal. 1917.
Chicago, Illinois.

"Žiburėlio" Pranešimas.

Šiuo pranešimu, kad išvažiuodama Europon, perduodu savo atstovybės įgaliojimus "Žiburėlio" Atstovybės Komissijai Amerikoje, susidedančiai iš šių žmonių:

J. Neviackas,
15 Millbury Street,
Worcester, Mass.
J. S. Pruselaitis,
775 Bank Street,
Waterbury, Conn.
K. Sidlauskas,
226 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Todel nuo šio laiko su visais "Žiburėlio" reikalais meldžiu kreipties į "Žiburėlio" Atstovybės Komissiją Amerikoje, augščiau nurodytus adresus.

Nou buvusio "Žiburėlio" atstovo, A. Rimkos, atskaitą prėmiu.

A. Bulotienė,
"Žiburėlio" Dr. Jos Mokslėviamis Šelpti Pirmininkė ir j. galutinė.

20 d. bal. 1917
Chicago, Illinois.

Homeris kalba apie varinius pinigų 1184 m. prieš Kristaus gimimą. Sidabriniai ir auksiniai pinigai tapo pradėta mušti nuo Pheidon iš Argos, 862 m. prieš Kristaus gimimą.

New Yorko apšvietos taryba paskyrė šiem metams 41,186,261.98 dol. del palaikymo miestu mokyklų ir kitokių apšvietos įstaigų.

William Culton Davenport, Iowa, pardavė 120 akrų žemės po \$185.50 už akrą, 1877 m. jis mokojo po \$7.00 už akrą.

Jonas Ward, Huntington, W. Va., sumušė rekordą musų gaudytojų, Jonas 1916 nukankino 192,000 musų.

Tik laikanties bešališkos kritikos galima surast kelią prie progreso.

Daugiau skaitytojų balsų.
Santakiskis.

Korespondencijos

BROOKLYN, N. Y.

Vakariene atsisveikinimui su draugu V. Kapsuku.

Balandžio 15 d., nedėlioje, buvo surengta vakariene per L. M. P. S. 1-mą kuopą, pagerbimui ir sykiu atsisveikinimui drg. V. Kapsuko apleidžiančio Ameriką. Į vakariene susirinko apie 100 ypatų. Pati vakariene nėra perpuiki, moteris sako: "užtai, kad per greitai surengta." Gal būtų ir taip. Dalyvavusieji vakarieneje užsimokėjo proporcionale mokeskį už sumadotus dalykus Tas pritrinka.

Kadangi drg. V. Kapsukas tą pačią dieną turėjo prakalbą Philadelphia'je, tad ir vakariene buvo net ant 9 val. vakare, nes kitaip moteris nedavė vakarieniui svečiams. Vienas kitas draugas man pasakojo, kad, kol viršininkas nepribus, vakariene negausime. Taip ir buvo.

Atvažiavo ir drg. V. Kapsukas. Vieni pasitikę sveikina, kiti atsisveikina. Pagalios prisitaukiau ir aš pasisveikinti, bet ant pirmo žodžio drg. V. K. užreikšė: "gausi kailį išperti." Na, pamislines sau, kad jau taip bus, nieko nepadarysi, bet lazda turi du galus. Toliau tęsėsi pasikalbėjimai kuopelėmis, kol priruošė vakariene. Sėdome nueikti didžiausio to vakaro darbą. Gerai, kad to vakarėlio pirmininkė davė užkasti šiek tiek pirmiau, nes man paskiau prisidėjo visa eilė prakalbų, deklamacijų ir reikėjo tik klausyti.

Pirmą prakalbą drožė drg. V. Kapsukas. Nieko naujo nepasakė, veik tą pačią melodiją. Nuo social-patriotų dasikraustė prie Gučkovų ir panašiai, bet nepaliko ir mano ypato nežeidęs, nors ir suminėjo, kad publika nesuprastu.

Paskiau padeklamavo mažą mergaitę Retekevičiūtę, labai gražiai.

Keliais žodžiais kalbėdama J. Benesvičiūtė, LDLD sekretorė išreikšdama dėkingumą drg. V. Kapsukui už jo veikimą tarp Amerikos soc., o ypač tarp moterų, kurioms daug pagelbėjo. Kalba drg. J. Šaltis ir išrado, kad tarp lietuvių yra tik vienas socialistas, tai drg. V. Kapsukas ir panašiai.

Tarp prakalbų buvo įmaišoma deklamacijos, bet apie jas nėra reikalo daugiau minėti.

Kalba K. Liutkus. Pastarasis jau Kapsukui užvažiavo, kad net drg. J. Šaltis pasiprasė balsu ir pašventė tris syk - ilgesnė kalbą kritikai drg. K. Liutkaus, bet nieko gero nepasakė, tik da paaiškino šiek tiek iš Kapsuko gyvenimo.

Pagalios Bekampis užreikšė, kad soc. pas mus daugiau nėra, kaip tik drg. Kapsukas, kurį jis tik ir matęs čionai. Na, ir da sumanė atsišaukti, kad revoliucijai aukų sumesti, tas šiek tiek prakalbą pataisė. Kad drg. Bekampis to neužmiršo, tai vertas pagarbos.

Da kalbėjo Jurevičius, Stankis ir kiti, bet pagaliau ir man teko tos garbės. Nors nieko iš svarbesnių neminėčiau, bet paskutinę prakalbą visgi teko Kapsukui. Drg. Kapsukas tą prakalbą, kurią sakė apie 20 minučių, pašventė mano ypato kritikai, nors jau buvo prisimenas apie moterų organizaciją, bet žiūrėk, ir vėl prie manes. Kadangi ten nevieta kritikai, nebesakiau nieko, bet jeigu reikės, vartosime tą lazda su dviem galais. Jeigu kas ir silpnina Sąjungą, bet mes, Amerikos soc. turime ją palaikyti.

Po vakarienes publika greit skirstėsi ir, šiek tiek veikė, atsisveikinome draugiškai ir su savo draugais-kritikais važiavome namo.

Revoliucijos rėmimui surink-

ta \$30 su viršum. Mažoka, del tokio entuziazmo.

D. P. Pilka.

INDIANA HARBOR, IND.

Iš LSS. 217 KP. veikimo.

Bal. 12 d. kuopos susirinkime prisidėjo vienas naujas draugas ir 2 persikėlė iš kitų kuopų.

Naujon valdybon išrinkti šie draugai: J. Kondroška — org.; P. Matonis — nutarimų rašt.; J. Morisas — turtų rašt.; P. Burba — ižd. Visi darbštys visuomenės veikėjai.

Po ilgų diskusijų nutarta rengti šeimynišką vakarėlį. Tam tikslui išrinktas komitetas iš penkių narių.

Surengimui agitacijinių prakalbų 1 d. gegužės išrinktas komitetas iš dviejų narių.

Nutarta, kad XII Rajono konferencija būtų laikoma Gary, Ind.

Turi but sutverta LSS. kuopa, kur jos nėra. Konferencija bus su prakalbomis.

Draugai! Darban su pasišventimu ir energija, o per 1917 metus galime daug, daug nuveikti. Stengimės, kad sulaukė 1918 metų kuopoje turime ne 15, bet bent 100 draugų.

P. Matonis — Reporteris

ROCKFORD, ILL.

Prakalbos ir aukos Rusijos revoliucionieriams.

Bal. 15 d. Rockfordo Draugijų Taryba, buvo parengus prakalbas. Kalbėtojas buvo pakyta drg. P. Grigaitis ir medicinos studentas A. Bartasius. P. Grigaitis kalbėjo apie Rusijos revoliuciją ir kaip ta revoliucija pasidarė. Nurodė faktus, kas tą revoliuciją padarė, ir del ko ji kilo. Drg. Grigaitis sako: Rusiją prie dabartinės revoliucijos privedė, pati Rusijos dar nuo viduramžių užsilikusi, supuvusi tvarka, kurios nebegalėjo Rusijos gyventojai pakęsti, tai ir sukilo, kad padarius galą.

Kalbėtojas prisiminė, kad to Rusijos revoliucijos, kaip dabartinės Rusijos revoliucija, kitose šalyse jau senai įvyko. Kaip tai: Anglijoje — septyniolikto šimtmečio galė; Prancijoje — apie šimtą metų vėliaus; Vokietijoje, Austrijoje ir kitose šalyse dar vėliaus.

Kalba buvo gera ir sujudinanti. Matyt, visus užgančino, ką liudija triukšmingi aplodismentai.

Baigdamas kalbą prašė susirinkusiųjų, kad paaukautų Rusijos revoliucijai; perėjus per svetainę, aukų surinkta \$28.50. Aukavo sekančiai:

J. Kaušis, J. Zukauskas — po \$2.00.
V. Bolvan, P. Alinauskas, J. Valentas, P. Varekojis, M. Bajorat ir P. Vegis — po \$1.00.
B. Kravėlis, F. Petronis, J. Burokas, A. Mačys, St. Petrauskas, K. Valys, S. Paulauskas, J. Raškevičius, J. Jonkaitis, P. Kutra, P. Staliunas ir A. Meldažis po 50c.

T. Aleksynas 30c; J. Kajakas, Juodsnukis, F. Bogdanas, J. Subočius, P. Subačius, S. Senulis, A. Akutis, J. Burdžius, J. Stružas, L. Palsuckis, A. Hausmonas, V. Misevich, A. Margis, S. Zaveiko, B. Misevičius, J. Jasiulevičius, Skvol, Dumša ir J. Strenulinas po 25c. Smulkių aukų surinkta \$4.35. Viso sykiu \$28.50.

Aukos perduotos LSS. 75 klp. Rusijos revoliucijai aukų rinkimo komitetui.

Paskui kalbėjo A. Bartasius, bet, kaipo kalbėtojas, jisai yra silpnas. Tuo pačiu loiku, katalikai rengia "prakalbas" visiems gerai žinomam neprastaburui Račkui, kad pakenkus Tarybos prakalboms. Bet tas jų stengimasis pakenkti nuėjo veltui, nes niekas neatėjo į jų prakalbas. Tai vargšai turėjo atidėti ant vakaro.

Pradžioje ir pabaigoje Progresyvių Draugijų Tarybos prakalbų dainavo L. S. J. Ratelio ir "Kanklių" chorai. Sudainavo vidutiniškai. B. P. D.

SIOUX CITY, IOWA.

"Tyras oras" apsaigino.

Bal. 17 d. vietiniai klerikalai išdumė į kalnus "tyru orą pakvėpuoti." Kuomet "prisikvėpavo" — susifaitavo. Vieniems tapo apkulti antakiai, kitiems išsukytos kojos. Jų frontai susijėškojo arklių ir partempė "prisikvėpavusius."

Ar ir kitose valstijose šio pavasario oras perimtas alkoholio gazais? A. W.

Informacijos.

Gerb. — Malonėkite patiškinti man sekamus klausimus:

1. Ar juodieji žmonės (negrai), turi ylgias teises kaip kiti, t.y. ar jie gali balsuoti rinkimuose prezidento ir tt. — P. M. Indiana Harbor.

Atsakymas:

Suv. Valstijų konstitucija — Amendment, Art XV — sako: "Suvienytųjų Valstijų piliečių teisių balsuoti nei Suvienytosios Valstijos nei kuri nors jų atskira valstija negali užginti arba susiaurinti del jų rasės, spalvos arba pirmykščio savo vergijos padėjimo." Nežiūrint tai, kai kuriose pietų valstijose, pvz. Mississippi, Virginia, North Carolina, South Carolina, juodųjų teisės taip sudarytos, kad praktiškai jiems balsavimo teisės nėra atimtos.

Į kitą, anksčiau atsiųstą tamstos klausimą, atsakome: Savininkas namų prispirti tamstos, kad tamta tai padarytum, negalų, bet jeigu jis patsai fatai padarytų, tai geriau nejudinti. Galėtumėt turėti nemalonumo.

Siunčiant laiką į Vokietiją, už kiek centų krasos ženkliškis reikią lipdyti? Aš visados lipdavau už 5 centus, bet sako, kad eina į Vokietiją už 2 centų? K. L. B., Aurora.

Atsakymas:

Prieš karę, laikai į Vokietiją eidavo už 2 centų (svarumo iki 1 uncijai). Karės laikų įvesta vėl 5 centai laikui iki vienai uncijai ir po 3 centus nuo kiekvienos uncijos viršaus. Šiuo tarpu, kaip Suv. Valstijos paskelbė karę padėjimą, nei laikų nei šiaip kokių siuntinių į Vokietiją visai nebegalima siųsti.

Redakcijos Atsakymai

A. Y., Indiana Harbor. — Laikraštis dėti negalime.

A. Maizeliui, E. Chgo. — Pranešimas nebegalėjo tilpti subalos numeryj, nes atėjo, kada laikraštis buvo jau išspausdintas.

Suv. Valstijose bėgiu vasario mėnesio šių metų tapo surukyta 2,416,762,000 papirosų. Sakoma, kad tai pirmas toks atsitikimas tabako istorijoje.

Philadelphia'je, Pa. 1916 m. atsitiko 160 nelaimingų atsitikimų su automobiliais.

Federališkas žuvgaudžių biuras praneša, kad 1916 m. bėgiu 10 mėnesių tapo sugauta Suv. Valstijų vandenysse daugiau, kaip 4,000,000 žuvų.

Vokietijoje 15,000 moterų tarauja prie kariuomenės, kaipo raštininkės.

Prancija 1871 m. turėjo užmokėti Vokietijai \$1,000,000,000 karės kontribucijos už pralaimėtą karę.

CHICAGOS ŽINIOS

SMARKAUJA.

Bridgeporto dvasiškas tėvas, kunigas Vaičiūnas, kaip girdėti, pagavęs akėti lietuvių inteligentus — visokius „daktarėlius“, „dentistėlius“ ir jų „ofisėlius.“ Taip bent pasakoja žmonės. Turėjusieji laimę klausyti kunigo pamokslą nedėlioį, balandžio 15 dieną.

Už ką gi taip užsirusinęs dvasiškas tėvas ant nusų daktarų? Daktaras, kiek teko patirti iš viešo daktaro, būvęs maždaug sekašmas. Susirgus palagu moteriškė. Pagelbėti būvę pakviesta pora lietuvių daktarų. Gerai.

Juodu darbaus kiek galėję. Bet kud'kis miręs. Vienok ir motinos padėjimas būvęs taip jau sunkus. Visa ko dėlei daktarai patarė pašaukti kunigą. Atėjęs Vaičiūnas. Ir staigu, po pažinties, ligonės vyras nusitaręs vežti moteriškę į spito. Lietuvių daktarų nebekviestės daugiau.

Nuvežę moteriškę ligoninėn. Moteriškė pabuvus kiek ir mirus. Vyras valtojęs, dejujęs.

Bet tuo dalykas neušibaigęs. Kunigas sekamą nedėliuotį davai, girdi, ant akėti musų daktarus ir dentistus ir jų ofisus. Daktarų draugija šitokia kunigo ataka pasijutus sunkiai sužeista. Tuoju būvęs suauktas draugijos extra susirinkimas. Susirinkime liko naktaria ir, kaip girdėti, visi ne baikonis, palimti Vaičiūnas už pakarpus. O viešas daktaras (jo pavardė tegul palieka pas mane) dagi parašęs arcyviskupui nusiskundimą, jog dvasiškas „father“ Vaičiūnas kišas nosį ne į savo srity. Ką atsakysis į tai vyskupas kolim kas nežinia.

Bet kunigai šituo diplomatiskų ryšių pertraukimu tarp daktarų ir kunigų visgi matyt susirupinę. Pora dienų algal gero kas būnčius automobilijų stovėjo pusėtinai ilgą laiką prie Vaičiūno bažnyčios. Manoma, kad tarp kunigų čjusios generacio štabo tarybos, kaip geriau suorganizuoti savo spēkas karči prieš daktarų draugiją.

Svarbu žinoti.

Norintieji gelbėti Rusijos revoliucijai pavieniai gali siųsti auksa sekamu adresu: National Office Socialist Party, 803 W. Madison Street, Chicago, Ill. for the Russian Socialist Conference.

Gi v'sokias klusimais ir šiaip korespondencijai konferencijai reikia siųsti adresu: J. Rabizov, 321 S. Marshall Ave., Chicago, Ill.

Konferencijos Komitetas.

CICERO, ILL.

Drg. P. Grigaitis prakalbos. Balandžio 20 d. LSS. 138 kp. ir LSLJ. 2 kuopa buvo surengusios bendrai prakalbas paminėjimui Rusijos revoliucijos žmonių klausyties prakalbų susirinko daug. Visi namiai užsilaikė. Visi atydziai klausė drg. Grigaitio kalbos.

Draugas P. Grigaitis, nors labai retai atsilanko pakalbėti ciceriečiams, vienok kuomet jau atsilanko, tai daug naudingų žinių palieka kiekvieno klausytojo mintyse. Bet šitos jo prakalbos, galima sakyti, išskirtingų pavyzdį padarė. Nes a'skiai, suprantamai visienus kalbėtojas išaiškino pirmosios Rusijos revoliucijos nepasekmingumo priežastis 1905 metais ir pasiekimus bei pergalės dabartinės revoliucijos, kuri prasidėjo kovo mėnesy 1917 metais. Kalbėtojai nurodžius vargus tų Rusijos darbininkų, kurie už laisvę turėjo kovoti ilgus laikus ir nei gyvasties netekti kovoj prieš

buvusį Mikę ir visą jo monarchiją ir pakvietus paremti, pagelbėti Rusijos revoliucionieriam, surinkta tapo aukų \$28.61. Susirinkimo vedėjas pertraukioje ir savo nuomonę išreiškėdams kvietė susirinkusius stoti į socialistų partiją arba Soc. J. Lygę. Patarė taipgi balsuoti už socialistų partijos kandidatus.

Toliaus kalbėjo vėl drg. P. Grigaitis, trumpai paaiškindamas apie socialistiškos tvarkos ir mokslo reikalingumą, apie netinkamumą liaudžiai tikėjimo ir visą dabartinę valdžią žaurumą, kuomet darbininkai už jas turi gyvastis aukauti.

Dar turiu pasakyti, kad prakalbam prasidėsiant griežta Marselietė, o pertraukioje ir paibaigoje prakalbų grola Laidotuvų māršas, kurs padarė į publika didelį įspūdį.

Orkestra grojo po vadovystę Juozo Balako (iš Cicero, Ill.).

J. Aceris.

„LIETUVISKASIS MILIJONIERIUS“.

Didelė Putaskų satė vakar buvo pilna Letuvių publikos, kad pamačius pirmą syk Chicago Lietuvišką Milijonierių. Tai vieno akto kompozitoriaus M. Petrusko „opercetė“, statyta „Birutės“ įjgomis po vadovystę p. V. Sarpaliaus. Išpildyme dalyvavo: p. P. Jakutis, Adomo Karpaus (milijonieriaus) rolė, p. E. Rudauskaitė, Jonienės rolė; p. E. Rudauskaitė Jievučės; p. J. Juška — Samuolio; p. Stogis — bankieriaus; pp. J. Stankevičia, J. Pšenis ir A. Kvedaras — Gaudayrašio, Piniglupio ir Dylekio resp. rolėse. Sulošta, apskritai imant, neblogo. Jeigu p. Juška, kaip dainininkas, buvo silpnas, užtat kiti artistai vyriausio se rolėse p. Jakutis ir p. E. Rudauskaitė — buvo visai patenkantys. p. Jakutis, kaip dainininkas, chitagicėiams jau žinomas; šiuo kart jis irgi neapvylė publikos. Kas dėl p. E. Rudauskaitės, jos nespėjo dar plačiai pasirodyti, betgi Lietuviškame Milijonieriuje p. E. Rudauskaitė, nors visai dar jaunutė, apreiškė nepaprastai puikų sopraną. Ji buvo tikra vakaro pažiba ir be gausių aplodismentų ji pilnai užsitarnavo tą didelį d ddelį gėlių buk'etę, kur jai tapo intektas.

Vaidinimui pasibaigus, Birutės choras sudainavo dar tris dainas, ir sudainavę gana gerai. Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Atrodė, lyg „Birutė“ pradeda vėl atsigriebti; taistyti. Gal būtų, kad naujieji jos vedėjai, pirmūninkas p. J. Ilgudas ir dirigentas p. Sarpalius, sugėbės vėl ją pastatyti ant kojų.

Randai

ANT RANDOS
Storas ir 4 kambariai; beizmentas. Didelė barnė, gera dėl 2 automobilių. Storas gėtoj vietoj del grosernos ir bučėnės. Kampos 36-tos ir Lowe Ave. Lietuvių apgyventa vieta.

A. PETRATIS and CO.,
731 W. 34th St., netoli Halsted Str.
Tel. Drover 2463.

Pajieškojimai

Pajieškau pažįstamos, Elenos Juršukės, Vilniaus gub., Trakų pav., Butrimonių valsčiaus, Puntos miesto, Karlieniškių sodžiaus, Kas ją žinolet praneškite man, gausite dovanų. Arba ji pati lai atsišaukia.

Petras Wiesa,
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pažįstamo Roberto Motzno, Juozapo Karliūkos, grolė, gyveno Chicago, Ill. Kolyros Urbutes, taipgi pajieškau giminių. AS esu Kauno gub., Panevėžio pav., Vaskų parapijos, Beieniškių kaimo. Melžiau jį pačią atsišaukti ar kas juos žinolet praneškite man, gausite dovanų. Arba jis pati lai atsišaukia.

Antanas Germanavičia,
970 McKinley Ave., Detroit, Mich.

PAJIESKAU savo brolio Jono Vaičiūno. Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės par., gyveno kur tai Pilsburgh'o apskrityje, dirbo maitinose. Kas žinolet, malonėkė praneškite jį adresu.

Petras Vaičiūnis,
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau trijų draugų — Jono Banaičio, Antano Vaičekio ir Kazimiero Sivirskio. Paieša iš Kauno gub., Panevėžio apskrityje, Krekenos parapijos, Zibaronio kaimo. Malonėkė atsišaukti ar kas kitas, kas žinolet, praneškite šiuo adresu:

Benediktas Sikšas,
720 W. 120 St., West Pullman, Ill.

Reikalavimai

REIKALAVIMAS DARBESČIŲ JAVU YVUR DIRBTUVEN. GERA MOKESTIS. PASTOVOS DARBAS. PUKI ATETIS DARBISTEMS VYRAMS. ATSIŠAUKITE SUPERINTENDENT OFICE
OPPENHEIMER CASING CO.,
1020-28 WEST 36th STREET,
CHICAGO, ILL.

REIKALAVIMAS: 100 DARBESČIŲ MERGINŲ DIRBTUVEN. GERA MOKESTIS. PASTOVOS DARBAS. PUKI'S SU SVIEŽIU ORU KAMBARIAL. ATSIŠAUKITE SUPERINTENDENT OFICE
OPPENHEIMER CASING CO.,
1020-28 WEST 36th STREET,
CHICAGO, ILL.

REIKALINGAS bučeris mokantis savo darbą. Gera mokeskis. Darbas ant visados.
J. MOLIS,
2350 S. Leavitt St., Chicago.

REIKALAVIMAS patyrusios knygvėdės merginos, 1 banką. Atsišaukite į METROPOLITAN STATE BANK
807 W. 34th St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS būdingierius prie blaivios laisvos veiklos. Neval. kv. Svarus užlaik; mas, geras patarėvimas. Su ar be valgio. Salygų klauskite per laisną ar ypatingai.
Juli Watkins,
12410 Union Ave., Chicago.

REIKALAVIMAS vyru mokyties barberystės amato. Pigios kainos, lengvi išmokėjimai, mokinama dienomis ir vakarais, viskas puikiai, Darbas kiekvienam žmogui. Ateikite arba rašykite.

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago, Ill.

REIKALINGA porterių į departamentinę sankrovą. Geisina patyru.
L. KLEIN,
Halsted and 14th St., Chicago.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis duonkepys (bakeris), kuris suprantą savo darbą. Gera mokeskis ir trumpas valandos. Atsišaukite tuoj:
Marozas Bros.,
4617 So. Paulina st., Chicago, Ill.

Reikalauja darbininkų.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras, 526 So. Dearborn St., Chicago, reikalauja:
fotografisto
6 prie knygų apdūbimo
1 sliesoriaus
25 karų dirbtuvėjų
1 elektromechaniko
3 prie Gordon ryderių
6 prie pianų taisymo
5 dailidžių
2 saldainių dirbtuvėjų
2 prie suvaučių mašynų taisymo
5 dažų dirbtuvėjų
1 prie karų audimo
5 siuvėjų
2 prie automobilijų taisymo.

Taipiau daugelio darbininkų ne amatininkų kitokiems darbamams. Išvažiavimai iš Chicago reikalingi daugelio darbininkų prie įvairių įvairinųjų darbų ir fabrikų ir dirbtuvės. Taipiau užio darbamams.

Vaikų skyriuje reikalaujama daugybės vaikų visokio amžiaus, be ne jaunesnių kaip 14 metų, dirbti lengvesnių darbų dirbtuvėse, ofisose, pasiuntinėjimui, mokinies įvairių amžių etc.

MYTŲ SKYRIUJE reikalaujama moterų ir merginų įvairiems darbamams dirbtuvėse, skalbyklose, namų darbų, plovėjų, skalbėjų ir k.

REIKALAVIMAS vyru dirbti į hotelius ir restoranus prie įvairių darbų, gėra mokeskis: vyrai ir išsūtinę jimo kambari, punch presu operuotojų, pekiurių į mokyklą, dailidžių, vaikų į ofisą, 2 inžinierių, 3 sargų, 2 afichiotų, suviriotojų metalo, \$3 iki \$4, 1 diena, vaikų prie išvežiojimo groserio \$10 iki \$12 į savaitę; 2 janitorų, saliono porterių, 3 pekiurių, 27½ iki 31c. į valandą; darbininkų dirbti viduje, 27½ iki 30c. į valandą; brass molderių, taptytojų (pentierių), 2 vyru pagelbėti į skalbyklą, \$16, vaiko prie elevatoriaus, 3 dailidžių, pagelbininkų flatų janitorius, namų stolytojų, masinistų ir pagelbininkų, boilerių dirbėjų ir pagelbininkų, vyru į barne, masinistų, automobilijų plovėjų, \$28 į savaitę, platinę.

MOTERŲ REIKALAVIMAS: merginų prie apvytojimo rakandų, \$10 iki \$12 savaitę, trumpas valandos ir gėra mokeskis: prosytų \$2.10 į dieną; kiaušinių dirbtuvė, merginų ir moterų prie lengvo dirbtuvės darbo \$10. Merginų dirbti į kepikų, gėra mokeskis. Moterų dirbti ant naktų.

South Park Employment Agency, 4193 So. Halsted st., 2-ras augštas. Kalbame lenkiškai. Visi darbai North, South ir West pusėj.

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALAVIMAS 1-mos klesos operuoti prie balų drobinų drabužių, sukinių ir žiurkštų. Pastovus darbas. Atsišaukite į:
Wash Fabric Co.,
508 S. Wabash Ave., 2-ras augštas, Chicago.

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

REIKALINGAS bučeris, kuris gal dirbti bučėnės paprastą darbą, atsišaukite tuoj.
H. Peldžius,
4129 S. Sacramento ave., Chicago

EXTRA

Jauna pora priversta paaukauti savo puikius, beveik naujus rakandus už retai pigią kainą, \$100.00 seklyčios setas, fikros skurūs už \$35. Vėliausios mados valgomiojo ir miegamojo kambario rakandus, 2 puikių divonų, davenport, taipgi \$525 pianu su 25 m. gvarancija už \$115 ir \$225 Victrola su brangiųjų rekordais už \$60.00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės patirti nežiurint kurį gyvenat. Viskas variota vos 9 savaites. Parsiduos taipgi po vieną. Atsišaukite tuojau. Gyvenimo vieta: 1922 So. Kedzie Ave., arti 22-ros gtv., Chicago, Ill.

ATYDA. — Parsiduoda pigiai greitai laiku pirmos klesos bučėnė ir groserinė su vieno augšto namu. Nauja lietuvių kolonija. Eini į kitą užsiėmimą. Atsišaukite į "Naujienu" Ofisą N 105.

PARSIDUODA Mes turime pardavimui pageldamąją vietą naujame apsuotvinniku distrikte (į rytus nuo Michigan ave.), turinėja apie 20,000 ketvirtinųjų pėdų. Gali but padidinta arba padidinta pagal kieno norą. Savininkas apsvartys pastatym